

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI KÄYTÖSTÄ POISTETTUJEN RENKAIDEN ERILLISKERÄYKSESTÄ JA HYÖDYNTÄMISESTÄ

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisestä ja käsittelystä annettu nykyinen valtioneuvoston päätös korvattaisiin käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksellä ja hyödyntämisestä annettavalla valtioneuvoston asetuksella.

Asetuksessa säädettäisiin ajoneuvon tai laitteen renkaiden tuottajan velvollisuudesta järjestää käytöstä poistettujen renkaiden jätehuolto. Ehdotettu asetus perustuisi suurelta osin nykyiseen valtioneuvoston päätökseen. Säännökset kuitenkin tarkistettaisiin vastaamaan uuden jätelain tuottajavastuuta koskevaa sääntelyä sekä uudistunutta terminologiaa.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 8 päivänä heinäkuuta 2013.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Uusi jätelaki (646/2011) tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2012. Lain siirtymäsäännösten mukaan lain tuottajavastuuta koskevaa 6 lukua on sovellettu muun muassa käytöstä poistettujen ajoneuvojen tai laitteiden renkaiden jätehuollon järjestämiseen 1 päivästä toukokuuta 2013.

Vuoden 1993 jätelain säännöksiä tuottajan velvollisuudesta järjestää käytöstä poistettujen ajoneuvojen tai laitteiden renkaiden jätehuolto täsmennettiin mainitun lain nojalla käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisestä ja käsittelystä annetulla valtioneuvoston päätöksellä (1246/1995), jäljempänä *valtioneuvoston päätös*. Uuden jätelain siirtymäsäännösten mukaan valtioneuvoston päätös on voimassa siltä osin kuin se ei ole ristiriidassa uuden lain kanssa, kunnes uuden lain nojalla toisin säädetään. Valtioneuvoston päätös on tarpeen uudistaa kokonaisuudessaan sääntelyn mukauttamiseksi tuottajavastuuta koskeviin uuden jätelain säännöksiin sekä lain uudistuneeseen käsitteistöön.

Ehdotettu asetus on osa vireillä olevaa jätealan alemmanasteisten säädösten uudistamistyötä. Myös muut tuottajavastuun piiriin kuuluvia tuotteita (paperituotteet, ajoneuvot, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, paristot ja akut sekä pakkaukset) koskevat säädökset on tarkoitus uudistaa vastaavaan tapaan kuin ehdotettu asetus.

2 Nykytila

2.1 Kansallinen ja Euroopan unionin lainsäädäntö

Käytöstä poistettujen renkaiden jätehuoltoa on säännelty vuonna 1995 annetulla käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisestä ja käsittelystä annetulla valtioneuvoston päätöksellä.

Päätöksen mukaan renkaan tuottajan on huolehdittava siitä, että vuosittain käytöstä poistetuista renkaista hyödynnetään 90 prosenttia. Käytöstä poistetut renkaat on ensisijaisesti pyrittävä valmistelemaan uudelleenkäyttöä varten tai muutoin hyödyntämään aineena ja vasta toissijaisesti hyödyntämään energiana. Käytöstä poistetut renkaat, joita ei voida hyödyntää, on varastoitava erillään muista jätteistä tarkoituksena niiden mahdollinen myöhempi uudelleenkäyttö tai hyödyntäminen.

Uuden jätelain mukaan renkaiden tuottajavastuu säilyy aiemman kaltaisena. Lain 48 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan tuottajavastuu koskee moottorikäyttöisen ja muun ajoneuvon tai laitteen renkaita (jäljempänä *renkaat*) ja niitä ammattimaisesti markkinoille saattavia tuottajia. Tuottajana puolestaan pidetään tällaisen renkaan valmistajaa, maahantuojaa tai pinnoittajaa taikka renkailla varustetun ajoneuvon tai laitteen maahantuojaa.

Tuottajan on jätelain 49 §:n mukaan järjestettävä käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanottoaikoja siten, että tuotteen voi maksutta ja vaivattomasti luovuttaa järjestettyyn vastaanottoon. Käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotto on järjestettävä jätelain 52 §:n mukaisesti siten, että ehjät tai korjaukelpoiset tuotteet tarpeen mukaan pidetään erillään tai erotellaan ja edistetään niiden uudelleenkäyttöä.

Jätelain 56 §:n mukaan renkaan jakelijan on myyntipisteessään otettava käytöstä poistettujen renkaiden haltijalta maksutta vastaan renkaat, jos ne lajiltaan ja määrältään vastaavat ostettavia uusia renkaita. Renkaan jakelijan on lisäksi koottava käytöstä poistetut renkaat kuljetuksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisiksi eriksi. Jakelija saa luovuttaa käytöstä poistetut renkaat vain tuottajan lukuun toimivalle kuljettajalle tai käsittelijälle.

Renkaiden tuottaja voi hoitaa tuottajavastuunvelvoitteensa liittymällä tuottajayhteisön jäseneksi tai tekemällä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hakemuksen tuottajarekisteriin (vuoden 1993 jätelain mukaiseen jätetiedostoon) hyväksymiseksi. Jos yritys liittyy tuottajayhteisön jäseneksi, tuottajavastuu siirtyy tuottajayhteisölle. Tällöin tuottajayhteisö hoitaa tuottajan puolesta laissa säädetyt velvollisuudet.

Uuteen jätelakiin sisältyy myös joitakin uusia tuottajavastuuta koskevia vaatimuksia, kuten tuottajayhteisön perustamiseen (62 §) ja tuottajayhteisön toiminnan turvaamiseen (64 §) liittyvät eräät säännökset.

Päätöksestä tuottajarekisteriin hyväksymiseksi peritään maksu voimassa olevan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Vastaavasti tuottajan ilmoittamien jätehuoltoa koskevien seurantatietojen käsittelystä peritään maksu edellä mainitun valtioneuvoston ase-

tuksen mukaisesti. Maksu perustuu yksittäisen tuottajan osalta tuottajan liikevaihdon määrään. Tuottajayhteisöiltä peritään kiinteä maksu.

Kaatopaikoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (331/2013, jäljempänä *kaatopaikka-asetus*) kielletään käytöstä poistettujen ajoneuvon, työkoneen tai muun ajoneuvon renkaiden tai niiden silpun sijoittaminen kaatopaikoille. Kielto ei koske rengassilpun hyödyntämistä kaatopaikan pintarakenteen tiivistyskerroksen yläpuolella olevissa rakenteissa. Kielto vähentää jatkossa rengassilpun käyttömahdollisuuksia kaatopaikan pintarakenteen alapuolisissa rakenteissa. Säännös pohjautuu kaatopaikoista annettuun neuvoston direktiiviin (1999/31/EY).

Euroopan unionin lainsäädäntö ei velvoita järjestämään renkaiden jätehuoltoa tuottajavastuun pohjalta, toisin kuin monilla muilla tuottajavastuualoilla (ajoneuvot, sähkö- ja elektroniikkalaitteet, paristot ja akut). Jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2008/98/EY) kuitenkin velvoittaa jäsenvaltiot noudattamaan jätehierarkiaa jätehuoltoa koskevassa lainsäädännössä ja politiikassa. Direktiivi sallii jäsenmaille laajennetun tuottajavastuun käyttöön ottamisen lainsäädännöllisin tai muin toimin jätteen syntymisen ehkäisemiseksi, uudelleenkäytön lisäämiseksi sekä kierrätyksen ja muun hyödyntämisen edistämiseksi.

2.2 Käytäntö

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitämään tuottajatiedostoon on vuoden 1993 jätelain mukaisesti hyväksytty kaksi renkaiden tuottajayhteisöä. Toisella niistä oli 234 ja toisella 44 jäsentä. Yksittäiset tuottajat eivät ole tehneet ilmoitusta tuottajatiedostoon. Uuden jätelain edellyttämän hakemuksen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi on jättänyt vain yksi renkaiden tuottajayhteisö. Uuteen tuottajayhteisöön kuuluisivat hakemuksen mukaan kaikki aiempien kahden tuottajayhteisön jäsenet.

Kummankin tuottajayhteisön keräysverkko pohjautui lähinnä rengas- ja autoliikkeiden kanssa tehtyihin sopimuksiin. Suuremmalla tuottajayhteisöllä oli tällaisia sopimuksia noin 2300 kappaletta ja pienemmällä alle 330. Lisäksi tuottajayhteisöjen keräysverkkoihin kuuluvat ns. alueterminaalit (esimerkiksi operaattoreiden ylläpitämät terminaalit), joihin kootaan renkaat muun muassa keräyspisteinä toimivista liikkeistä. Toisen tuottajan keräysverkossa on 26 ja toisella 9 terminaalialia. Suuremman tuottajayhteisön keräysjärjestelmässä kaikki vastaanottopisteet, rengasliikkeet mukaan lukien, ovat ottaneet vastaan kohtuullisen määrän renkaita ilman uuden tuotteen osto-velvoitetta.

Alueellisista vastaanottopaikoista renkaat toimitetaan hyötykäyttöön. Noin 80 % käytetyistä renkaista on hyödynnetty maarakennuskohteissa, pääasiassa kaatopaikkojen pintarakenteissa. Käytettyjä renkaita on lisäksi hyödynnetty meluvälleissa ja asfaltin sidosaineena. Niistä on myös valmistettu räjäytysmattoja ja hyväkuntoisia renkaita on pinnoitettu uusiorenkaiksi.

2.3 Nykytilan arviointia

Ehdotetussa asetuksessa on tarpeen arvioida uudelleen tuottajaan kohdistuvien erilliskeräys- ja hyödyntämisvelvollisuuksien vaatimustaso.

Uudessa jätelaissa tuottajavastuuseen liittyvistä velvollisuuksista säädetään täsmällisemmin kuin vuoden 1993 jätelaissa. Näin ollen myös käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämistä ja käsittelyä koskeva valtioneuvoston päätös sisältää runsaasti päällekkäistä sääntelyä, jota ei ole enää syytä sisällyttää ehdotettuun asetukseen.

Suomessa poistetaan vuosittain käytöstä noin 45 000 tonnia renkaita, joista lähes kaikki saadaan kerättyä talteen ja hyödynnettyä. Renkaiden hyödyntämistaste vuonna 2011 oli 137 % ja keräysaste 122 %. Tuottajayhteisöjen väliset erot keräys- ja hyödyntämistasteissa olivat kuitenkin melko suuret. Korkeiden keräys- ja hyödyntämistasteiden syynä on se, että tuottajayhteisöt keräävät ja hyödyntävät käytettyjä renkaita enemmän kuin mikä on niiden markkinoille saattamien renkaiden määrä. Tuottajayhteisöjen järjestämään vastaanottoon päätyy käytännössä runsaasti myös sellaisia renkaita, jotka on saattanut markkinoille tuottajavastuuvaihteen laiminlyönyt renkaiden valmistaja tai maahantuojaja tai jotka on tuotu maahan autojen yksityisen maahantuonnin tai renkaiden etämyynnin yhteydessä. Renkaiden keräys- ja hyödyntämistasteita laskettaessa nämä renkaat eivät tule otetuiksi huomioon, kun arvioidaan hyödynnettävissä olevien renkaiden määrää tuottajan ilmoittaman markkinoille saattamien renkaiden määrän perusteella. Laskentamenetelmään liittyy epävarmuutta myös siksi, että hyödynnettävissä olevien renkaiden määrä lasketaan tuottajien kyseisenä vuonna markkinoille saattamista renkaista ja tuottajayhteisön keräämät ja hyödyntämät renkaat on käytännössä saatettu markkinoille useita vuosia aikaisemmin.

Eduskunta antoi jätelain hyväksymisen yhteydessä lausuman, jossa edellytetään, että "hallitus säätelee asetuksilla riittävän kunnianhimoiset yhdyskuntajätteen, biojätteen, tuottajavastuujätteen, rakennus- ja purkujätteen sekä mahdollisuuksien mukaan muun jätteen kierrätystavoitteet, seuraa tavoitteiden toteutumista ja kiristää tavoitteita tarvittaessa ottaen huomioon teknologisen kehityksen". Käytännössä kaikki renkaiden jakelijoiden ja tuottajien vastaanottopisteisiin tuodut käytöstä poistetut renkaat tulee valmistella uudelleenkäyttöön tai hyödyntää joko materiaalina tai energiana, sillä kaatopaikka-asetuksen mukaisesti renkaiden sijoittaminen kaatopaikalle on kiellettyä. Siten on perusteltua tiukentaa tuottajiin kohdistettavaa käytettyjen renkaiden hyödyntämisvaatimusta.

Voimassa olevissa säädöksissä ei ole säädetty vähimmäisvaatimusta tuottajan järjestämien alueellisten vastaanottopaikkojen määrästä. Säännös olisi tarpeen, jotta voidaan turvata riittävän kattava käytöstä poistettujen renkaiden vastaanottoverkosto koko maassa ja varmistaa yhdenmukainen vähimmäisvaatimustaso ja tasapuoliset kilpailuedellytykset kaikille alalla toimiville tuottajille ja tuottajayhteisöille.

3 Keskeiset ehdotukset

Nykyinen valtioneuvoston päätös ehdotetaan kumottavaksi ja korvattavaksi uudella valtioneuvoston asetuksella käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä. Asetukseen sisällytettäisiin uuden jätelain täytäntöönpanon kannalta

tarpeelliset säännökset tuottajan velvollisuudesta järjestää käytöstä poistettujen renkaiden jätehuolto.

Ehdotettu asetus vastaisi suurelta osin asiasisällöltään nykyistä valtioneuvoston päätöstä. Asetukseen ei kuitenkaan sisällytettäisi uuden jätelain kanssa päällekkäisiä nykyisen valtioneuvoston päätöksen säännöksiä. Nykyisessä valtioneuvoston päätöksessä käytettyä terminologiaa myös tarkistettaisiin uuden jätelain käsitteistön mukaisesti.

Asetuksessa ehdotetaan muutettavaksi nykyisen valtioneuvoston päätöksen mukainen renkaiden uudelleenkäyttö- ja hyödyntämistavoite kutakin tuottajaa sitovaksi uudelleenkäyttö- ja hyödyntämisvelvollisuudeksi. Vaadittavaa tavoitetasoa korotettaisiin nykyisestä 90 prosentista 95 prosenttiin vuonna 2015.

Asetuksessa ehdotetaan säädettäväksi vähimmäisvaatimustaso, jonka mukaisesti tuottajan tulee järjestää alueellisia vastaanottopaikkoja käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräystä varten.

4 Vaikutukset

Asetuksella täsmennettäisiin tuottajavastuuta koskevia jätelain 6 luvun säännöksiä käytöstä poistettujen renkaiden jätehuollon osalta. Uuden jätelain vaikutuksia arvioidaan jätelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi annetussa hallituksen esityksessä (HE 199/2010 vp). Asetuksella ei arvioida olevan olennaisia muita vaikutuksia hallituksen esityksessä jo tarkasteltujen vaikutusten lisäksi verrattuna näitä koskevaan nykyiseen sääntelyyn.

Ehdotus alueellisten vastaanottopaikkojen vähimmäismäärän säätämiseksi käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräystä varten selventäisi ja yhdenmukaistaisi tuottajiin ja tuottajayhteisöihin kohdistuvaa vaatimustasoa ja siten varmistaisi toiminnanharjoittajien tasapuolista kohtelua ja tasavertaisia kilpailuedellytyksiä koko maassa. Ehdotuksella varmistettaisiin myös tuotteen viimeisen haltijan mahdollisuus palauttaa käytetty rengas maksutta ja vaivatta ja ilman uuden renkaan ostovelvoitetta tuottajan järjestämään vastaanottoon koko maassa. Vuoden 2012 alussa Suomessa oli 12 kuntaa, joissa ei ollut tuottajien järjestämää renkaiden keräyspistettä, ei rengasliikettä eikä alueterminaalia. Alueellinen vastaanotto puuttui toiselta tuottajalta 31 kunnasta ja toiselta 119 kunnasta. Ainoan uuden jätelain mukaisen hakemuksen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi jättäneen renkaan tuottajayhteisön vastaanottoverkosto kattaa asetuksen vaatimuksen jo nykyisellään.

Ehdotus käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisvelvollisuuden tiukentamiseksi ei nykytilanteessa tuottaisi vaikeuksia tuottajayhteisöille, sillä toteutuneet käytöstä poistettujen renkaiden keräys- ja hyödyntämistasteet ovat olleet reilusti yli 100 %. Kiristynyt tavoite yhdessä lähivuosina tiukentuvien orgaanisen jätteen sijoittamista ja hyödyntämistä kaatopaikalla koskevien rajoitusten kanssa lisäisi kuitenkin painetta kehittää uusia vaihtoehtoja renkaiden hyödyntämiselle. Tarve renkaiden hyödyntämiselle kaatopaikkojen pintarakenteissa vähentyy selvästi tulevaisuudessa, kun kaatopaikoille ei enää sijoiteta orgaanista ainesta sisältävää esikäsittelemätöntä jätettä ja kaatopaikat muuttuvat pääasiassa mineraalisen jätteen, kuten tuhkan, sijoituspaikoiksi.

5 Valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu ympäristöministeriössä asianomaisia toiminnanharjoittajia ja viranomaisia kuullen.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausunnot yhteensä noin 50 taholta ja siitä saatiin yhteensä 19 lausuntoa. Renkaan tuottajayhteisöt eivät lausuneet luonnoksesta. Yleisesti ottaen lausunnoissa pidettiin kannatettavana asetuksen tavoitetta edistää renkaiden kierrätystä.

Lausuntopalautteesta suuri osa koski lausuntoluonnoksessa ehdotettua vastaanottoverkostovaatimusta, mitä sekä vastustettiin että kannatettiin. Toisaalta ei nähty tarpeelliseksi säätää asetuksessa tuottajien järjestämien alueellisten vastaanottoaikkojen vähimmäismäärää, koska katsottiin, että järjestelmä toimii hyvin jo nykymuodossaan ilman laissa määriteltyä vastaanottoaikkojen määrävaatimusta. Toisaalta säättäminen kuitenkin nähtiin tarpeelliseksi muun muassa siksi, että taattaisiin alueellisten vastaanottoaikkojen vaivaton saavutettavuus koko maassa.

Lausuntokierroksen jälkeen on esitysluonnokseen tehty seuraavat keskeiset muutokset:

Tuottajien alueellisia vastaanottoaikoja koskevasta järjestämisvelvollisuudesta on poistettu vaatimus järjestää kunnissa yksi vastaanottoaikka jokaista 40 000 asukasta kohti. Muutetussa ehdotuksessa esitetään vähimmäismäärä vastaanottoaikoille, kuitenkin siten, että palvelu ulottuisi jokaiseen kuntaan.

Asetusehdotuksen 5 §:ään on lisätty säännös ajankohdasta, jolloin tuottajayhteisöjen on vuosittain toimitettava selvitys vakavaraisuudestaan ja toimintasuunnitelma jätehuollon järjestämisestä.

Ehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.

Asetusluonnoksesta on tehty teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY mukainen ilmoitus komissiolle. Odotusajan päätyttyä 15 päivänä toukokuuta 2013 ehdotuksesta ei ollut esitetty kommentteja eikä lisätietopyyntöjä.

6 Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013. Koska tuottajat ja tuottajayhteisöt ovat jätelain mukaan olleet velvollisia 1 päivään toukokuuta 2013 mennessä jättämään Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle hakemuksen tuottajarekisteriin hyväksymiseksi, tuottaja ja tuottajayhteisö velvoitettaisiin tarkistamaan kolmen kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta, että viranomaiselle jätetty hakemus vastaa ehdotetun asetuksen vaatimuksia ja tarvittaessa täydentämään hakemusta. Uudelleenkäyttö- ja kierrätysvelvollisuutta sekä alueellisia vastaanottoaikoja koskevia säännöksiä sovellettaisiin vasta vuodesta 2015 lähtien.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. *Tarkoitus ja soveltamisala.* Pykälässä todettaisiin yleisesti ehdotetun asetuksen tarkoitus. Asetusta sovellettaisiin jätelain 48 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin renkaihin sekä niiden käytöstä poistamisen jälkeen syntyvään jätteeseen eli käytöstä poistettuihin renkaihin. Tuottajavastuun piiriin kuuluisivat maalla kulkemaan tarkoitettujen ajoneuvojen renkaat. Asetusta ei siten sovellettaisi lentokoneen tai muun ilma-aluksen renkaihin. Tuottajavastuu koskisi myös ajoneuvoa vastaavan hinnattavan tai muun ajoneuvon, työkoneneen tai laitteen rengasta. Näitä olisivat esimerkiksi asuntovaunujen, peräkärrien tai liikkuvien työkoneneiden renkaat. Asetusta ei kuitenkaan sovellettaisi polkupyörän tai sen peräkärren, ruohonleikkurin, golfkärren, rollaattorin tai pyörätuolin renkaihin. Renkaalla tarkoitettaisiin uuden renkaan lisäksi myös käytettyä ja uudelleen pinnoitettua rengasta, joka saatetaan markkinoille. Tuottajan vastuun piiriin kuuluisivat ainoastaan renkaat, ei ajoneuvon tai laitteen pyörän vanteet.

2 §. *Käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräys ja hyödyntäminen.* Jätelain 8 §:n 3 momentin nojalla säädettäisiin tuottajan velvollisuudeksi järjestää käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräys, uudelleenkäyttö ja hyödyntäminen siten, että vähintään 95 painoprosenttia renkaista valmistellaan uudelleenkäyttöön tai hyödynnetään suhteessa kyseisen tuottajan markkinoille saattamien renkaiden määrään. Tavoitteeseen sisältyisi käytöstä poistettujen renkaiden pinnoitus ja muu valmistelu uudelleenkäyttöön, kierrätys sekä muu hyödyntäminen aineena tai energiana. Tavoitetta kiristettäisiin viidellä prosenttiyksiköllä nykyisessä valtioneuvoston päätöksessä säädettyyn tavoitteeseen nähden. Tavoite tulisi ehdotetun 10 §:n mukaan saavuttaa viimeistään vuonna 2015 järjestetyssä käytöstä poistettujen renkaiden jätehuollossa.

Tuottajayhteisöön liittyneen tuottajan puolesta velvollisuuden toteuttamisesta huolehtisi käytännössä tuottajayhteisö. Tällöin hyödyntämisaste laskettaisiin tuottajayhteisön hyödyntämien renkaiden määränä suhteessa tuottajayhteisöön kuuluvien tuottajien markkinoille saattamien renkaiden kokonaismäärään.

Uudelleenkäyttö- ja hyödyntämisaste laskettaisiin 9 §:ssä ehdotettujen seurantatietojen perusteella Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

3 §. *Käytöstä poistettujen renkaiden vastaanoton järjestäminen.* Pykälässä säädettäisiin jätelain 49 §:n 1 momentin nojalla käytöstä poistettujen renkaiden alueellisten vastaanottoaikkojen vähimmäismäärästä, joka tuottajan olisi järjestettävä. Säännöksen tarkoituksena olisi jätelain 49 §:n mukaisesti turvata alueellisten vastaanottoaikkojen maksuton ja vaivaton saavutettavuus koko maassa. Tuottajayhteisöön liittyneen tuottajan puolesta velvollisuuden toteuttamisesta huolehtisi käytännössä tuottajayhteisö. Tuottajan järjestämän vastaanoton lisäksi renkaiden jakelijoiden on jätelain 56 §:n mukaan velvollisuus ottaa maksutta vastaan myyntipisteessään käytöstä poistettuja renkaita, jos ne lajiltaan ja määrältään vastaavat ostettavia uusia renkaita.

Ehdotuksen mukaan tuottajan tulisi järjestää yhteensä vähintään 350 alueellista vastaanottoaikkaa siten, että jokaisessa kunnassa on vähintään yksi vastaanottoaikka. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin mahdollisuus korvata pysyvien vastaanottoaikkojen järjestämisvelvollisuus esimerkiksi liikkuvalla keräyksellä tai noutopalvelulla

sellaisissa kunnissa, joissa ei ole lainkaan renkaita myyviä liikkeitä. Noutopalvelu, liikkuva tai muu korvaava keräys tulisi kuitenkin järjestää riittävän usein, esimerkiksi vähintään kaksi kertaa vuodessa. Korvaavan keräyksen vaivaton saavutettavuus, niin ajallisesti kuin paikallisestikin, tulisi varmistaa.

Pykälän 3 momentti olisi informatiivinen viittaus jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 10 §:ään, jossa säädetään vastaanottoaikkojen perustamisesta, hoidosta ja ylläpidosta.

Pykälän 4 momentissa viitattaisiin jätelain 56 §:n 1 momentin 3 kohtaan, jonka mukaan renkaan jakelijan on otettava vastaan käytetyt renkaat, jos ne lajiltaan ja määrältään vastaavat ostettavia uusia renkaita.

4 §. *Tiedottaminen käytöstä poistettujen renkaiden vastaanotosta.* Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 51 §:n 1 momentissa säädettyä tuottajan velvollisuutta tiedottaa käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotosta. Vastaavaa pykälää ei ole nykyisessä valtioneuvoston päätöksessä. Tuottajan tulisi huolehtia riittävästä tiedottamisesta erityisesti silloin, kun pysyviä vastaanottoaikkoja korvataan liikkuvalla tai muulla vastaavalla keräyksellä.

Pykälän 2 momentti olisi informatiivinen viittaus jätelain 57 §:ssä säädettyyn renkaan jakelijan tiedottamisvelvollisuuteen.

5 §. *Selvitys vakavaraisuudesta ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämiseksi.* Jätelain 64 §:n 2 momentin nojalla säädettyyn pykälän 1 momentissa säädettyihin ajankohta, jolloin tuottajayhteisön on toimitettava jätelain edellyttämät selvitykset ja suunnitelmat vakavaraisuutensa osoittamiseksi ja toiminnan turvaamiseksi. Ehdotuksen mukaan mainitut selvitykset ja suunnitelmat olisi toimitettava samaan aikaan ehdotetussa 9 § tarkoitettujen seurantatietojen kanssa.

Lisäksi pykälän 2 momentissa annettaisiin tarkempia säännöksiä vakavaraisuuden osoittamiseksi tarvittavista asiakirjoista. Niiden avulla tuottajayhteisön on jätelain 64 §:n 1 momentin mukaisesti osoitettava, että sillä on riittävät taloudelliset voimavarat toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi ja niin, että se voi vastata sille siirrettyistä tuottajavastuuvuoroista jatkuvasti vähintään kuuden kuukauden ajan. Vastaavaa velvollisuutta vakavaraisuuden osoittamiseksi ei ole nykyisessä valtioneuvoston päätöksessä eikä vuoden 1993 jätelaissa. Ehdotuksen mukaan vakavaraisuus osoitettaisiin yleensä viimeksi päättyneen tilikauden vahvistetulla tilinpäätöksellä, alkaneen tilikauden talousarviolla sekä tarvittaessa välintilinpäätöksellä tai tilinpäätösennusteella. Vakavaraisuus voitaisiin osoittaa muilla vastaavat tiedot sisältävillä asiakirjoilla, jos kysymyksessä on uusi toimintansa aloittava tuottajayhteisö tai jos mainittujen asiakirjojen toimittaminen ei muusta perustellusta syystä ole mahdollista. Tällaisessa tapauksessa vakavaraisuus voitaisiin osoittaa esimerkiksi tilintarkastajien lausunnolla tai tuottajayhteisön sääntöihin kirjatulla rahoitusjärjestelyllä.

6 §. *Tuottajan hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi.* Pykälässä säädettyihin jätelain 101 §:n 3 momentin nojalla tuottajan tuottajarekisteriin hyväksymiseksi tehtävän hakemuksen sisältövaatimuksista. Pykälää sovellettaisiin tuottajaan, joka hakee itse hyväksymistä tuottajarekisteriin. Tuottajayhteisön vastaavasta velvollisuudesta säädettyihin ehdotetussa 7 §:ssä.

Pykälä vastaisi suurelta osin sisällöltään nykyisen valtioneuvoston päätöksen 3 §:ää. Uutena vaatimuksena ehdotetaan velvollisuutta liittää hakemukseen jäljennös kauppa- ja yhdistysrekisteriotteesta. Nykyisen valtioneuvoston päätöksen mukaista vaatimusta tuottajan liikevaihtoa ja markkinaosuutta koskevien tietojen antamisesta ei sisällytettäisi ehdotettuun asetukseen. Uutena vaatimuksena ehdotetaan myös selvitystä siitä, miten tuottaja järjestää 5 §:ssä edellytetyn tiedottamisen.

7 §. Tuottajayhteisön hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi. Pykälässä säädettäisiin tuottajarekisteriin hyväksymiseksi tehtävän hakemuksen sisältövaatimuksista silloin, kun hakemuksen tekee tuottajayhteisö edustamiensa tuottajien puolesta. Vaatimukset olisivat suurelta osin yhdenmukaiset 6 §:ssä ehdotettujen tuottajan hakemusta koskevien vaatimusten kanssa. Tuottajayhteisön tulisi kuitenkin lisäksi antaa hakemuksessa erityisiä tuottajayhteisön toimintaan liittyviä tietoja.

Pykälä vastaisi suurelta osin nykyisen valtioneuvoston päätöksen 3 §:n 2 momenttia. Uutena tuottajayhteisöä koskevana vaatimuksena ehdotetaan velvollisuutta antaa selvitys vakavaraisuudestaan sekä tiedot tuottajayhteisön perustajista. Tieto tuottajayhteisön perustajista olisi tarpeen sen arvioimiseksi, täyttääkö tuottajayhteisö jätelain 62 §:ssä säädetyt edellytykset. Nykyisen valtioneuvoston päätöksen mukaista vaatimusta tuottajayhteisön piiriin kuuluvien tuottajien markkinoille luovuttamien renkaiden markkinaosuutta koskevien tietojen antamisesta ei sisällytettäisi ehdotettuun asetukseen.

8 §. Ilmoitus toiminnassa tapahtuneista muutoksista. Pykälässä täsmennettäisiin jätelain 106 §:n 3 momentin nojalla, että ilmoitetuissa tiedoissa tapahtuvat olennaiset muutokset sekä tuottajayhteisön jäsenten muuttuminen tulisi ilmoittaa valvovalle viranomaiselle viimeistään kuukauden kuluessa muutoksesta.

Pykälän 2 momentti olisi informatiivinen viittaus että jätelain 64 §:ään, jossa säädetään milloin tuottajayhteisön on annettava vakavaraisuuden osoittamista ja toiminnan turvaamista koskeva selvitys ja suunnitelma, jos tuottajayhteisön toiminta muuttuu olennaisesti.

9 §. Seurantatietojen ilmoittaminen. Pykälässä säädettäisiin jätelain 54 §:n 3 momentin ja 51 §:n 3 momentin nojalla tuottajan velvollisuudesta antaa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vuosittain tietoja Suomen markkinoille saatetuista uusista ja pinnoitetuista renkaista sekä erilliskerättyjen käytöstä poistettujen renkaiden uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä sekä renkaiden vastaanottoa koskevasta tiedottamisesta. Tuottajayhteisö ilmoittaisi kaikkien siihen liittyneiden tuottajien yhteenlasketut tiedot.

Pykälä vastaisi pääosin asiasisällöltään nykyisen valtioneuvoston päätöksen 5 §:ää. Tiedonantovaatimuksia ehdotetaan kuitenkin täsmennettäväksi siten, että hyödyntämistestien laskeminen voitaisiin tehdä suoraan pykälässä mainittujen tietojen perusteella Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Valvonnan tehostamiseksi ehdotetaan, että viranomaiselle tulisi toimittaa tiedot laitoksista, joihin erilliskerätyt käytöstä poistetut renkaat on toimitettu käsiteltäväksi uudelleenkäytön valmistelua, hyödyntämistä tai loppukäsittelyä varten. Vastaavaa vaatimusta ei ole nykyisessä valtioneuvoston päätöksessä.

10 §. *Voimaantulo.* Asetus olisi tarkoitettu tulemaan voimaan 8 päivänä heinäkuuta 2013. Asetuksella kumottaisiin käytöstä poistettujen renkaiden hyödyntämisestä ja käsittelystä annettu nykyinen valtioneuvoston päätös. Ehdotetussa 3 §:ssä säädettävä tuottajia koskeva nykyisestä tiukentuva käytöstä poistettujen renkaiden 95 % uudelleenkäyttö- ja hyödyntämistavoite tulisi kuitenkin sovellettavaksi vasta vuonna 2015 järjestettävään käytöstä poistettujen renkaiden jätehuoltoon. Vastaavasti 4 §:ssä ehdotettua alueellisten vastaanottoaikojen määrää koskevaa säännöstä sovellettaisiin vuoden 2015 alusta lukien. Siirtymäajat turvaisivat toiminnanharjoittajille kohtuullisen ajan kehittää toimintojaan uusia vaatimuksia vastaaviksi.

Jotta varmistettaisiin, että Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jo ennen asetuksen voimaantuloa jätetyt jätelain 101 §:n mukaiset hakemukset tuottajarekisteriin hyväksymiseksi vastaisivat tämän asetuksen mukaisia tietosisältövaatimuksia, olisi tuottajien tai näitä edustavien tuottajayhteisöjen tarkistettava hakemuksissaan ilmoittamansa tiedot ja tarvittaessa toimitettava tarkistetut tiedot Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta.